

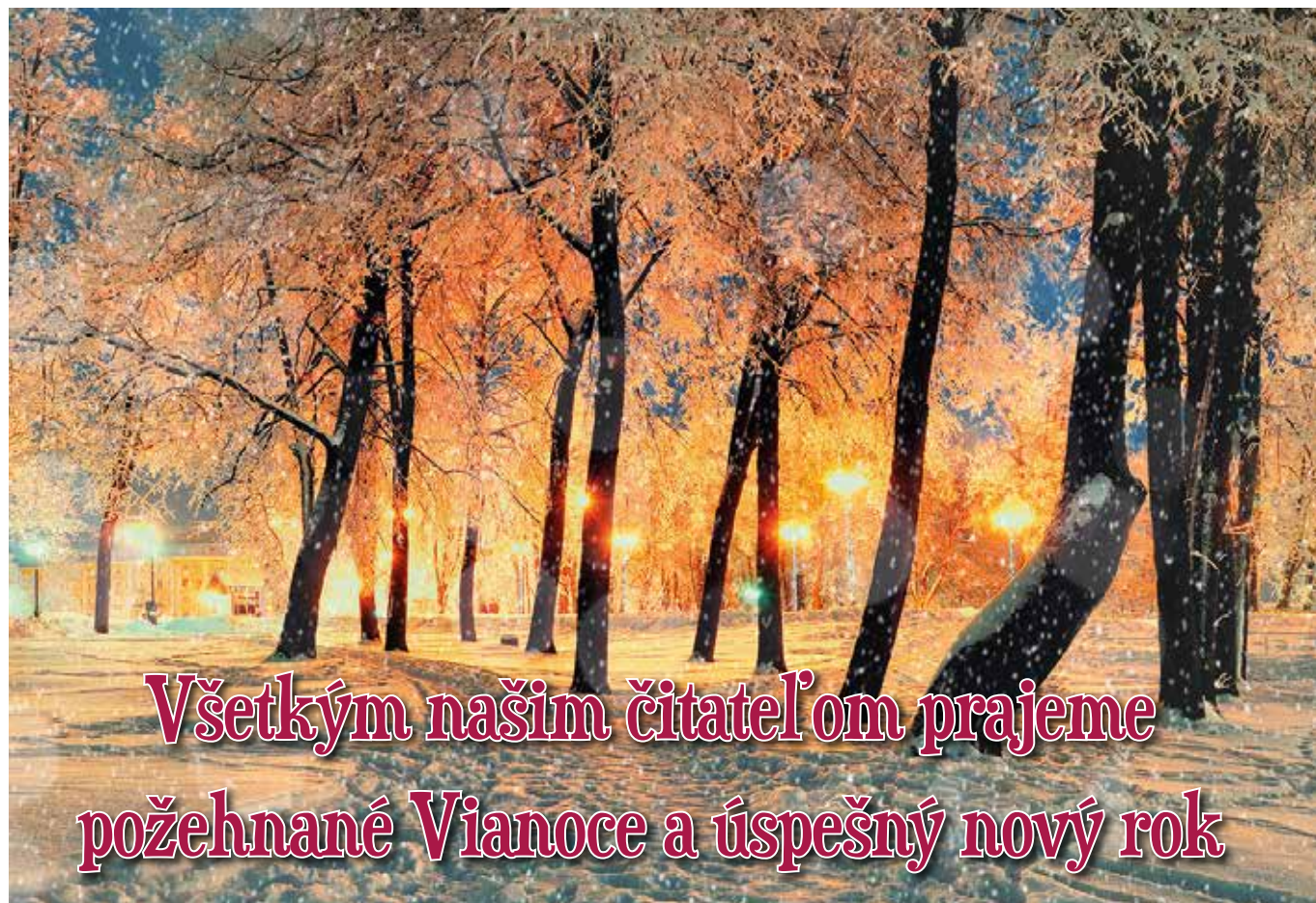
ŠAMORÍN A OKOLIE

ZALOŽENÉ V ROKU 1928

ROČNÍK XXXI, ČÍSLO 12.

BEZPLATNÝ MESAČNÍK

DECEMBER 2021

Všetkým našim čitateľom prajeme
požehnané Vianoce a úspešný nový rok

Keby neboli Vianoce. . .

Vianoce sú sviatkom skláňania sa lásky k zemi, sú odkazom neba zemi.

Aký by bol život bez lásky? Bytie by to bolo neutešené, jednotvárne.

Keby neboli Vianoce... Až sa zarazíme, keď túto možnosť čo i len pripustíme.

Napadá nás, aký asi bol svet pred prvými Vianocami. Bol zahalený do temnoty aj s ľuďmi ponorenými do tmy. V pohanskom svete existovalo umenie, literatúra, poznali filozofiu a rozmýšľali nad veľkými otázkami bytia. Ale zo všetkého chýbala láska obopínacia život. V Aténach boli divadlá, v Ríme obrovské arény, kde

oslavovali kult umenia a tela, ale neboli nemocnice. Chorí a trpiaci boli opovrhovanými niktošmi.

Kebyže sa na prvé Vianoce láska neskloní k zemi, táto temná noc by trvala aj dnes a naša cesta by stále smerovala do zániku, odkiaľ niet cesty späť.

Keby neboli Vianoce...! Čím by bol náš život v súčasnej neistote, keď sa nám zjavuje príznak a plamene vojny a otvára sa pred nami vír zúfalstva pripravený pohltiť všetko pekné a ušľachtilé, čo ľudstvo kedy vytvorilo? Čo by s nami bolo, keby naše duše uverili, že nenávisť, nepriateľstvo a krutosť zničia dobro a lásku?

Vianoce hlásajú, že láska je najmocnejšia. Boh spasil svet s láskou, a láska nedopustí, aby vyhrávalo násilie a sebeckto. Tie sa síce môžu chvíľami pokúšať a ich ničivá sila nás možno ohromí, ale my veríme, že žiadna temnota nemôže zničiť vianočné svetlo. Preto radšej nerozmýšľajme nad tým, čo by bolo, keby neboli Vianoce, ale poďakujme sa Bohu, že Vianoce máme a prosíme ho, aby bol preňho tento deň dňom slávy a pre ľudí sviatkom dobrej vôle a pokoja na zemi.

Lic. Ľodň Fízely

Článok bol uverejnený v novinách Šamorín a okolie v roku 1936.

Preteky s vírusom

Na polovicu novembra sa, žiaľ, opäť nápadne zhoršila pandemická situácia na Slovensku. Dobešla nás ďalšia vlna pandémie. Experti sa zhodujú, že pandémii koronavírusu, i keď boli prognózy optimistické, nebudeme ešte schopní nejakú chvíľu poraziť. Žiaľ, zatieni nám aj tohtoročné Vianoce.

Je ťažké si opäť zvykať na všetky tie striktné obmedzenia po tom, čo sme sa v lete a začiatkom jesene mohli vrátiť k takmer normálnemu životu spred pandémie a popri udržaní odstupu a neustálej dezinfekcie sme mohli takmer slobodne existovať a cestovať. Teraz sa musíme vrátiť k smutnej realite. (s)

Pokračovanie na strane 8.

Do centra mesta a kruháčov pribudli adventné vence

Centrum mesta a kruhové objazdy sú aj v tomto roku ozdobené adventnými vencami. Postarali sa o to pedagogičky našich základných a materských škôl, ktoré aj napriek koronakríze vynaložili nemalé úsilie, aby aj v Šamoríne zavládla predvianočná atmosféra. Ďakujeme im! (1)

Kruhový objazd na Veternej ulici – Základná škola Mateja Bela

Priestranstvo pred kaplnkou v Mliečne – Základná škola s VJM Mliečno

Kruhový objazd na Gútorskej ceste – Základná škola Mátyása Korvína s VJM

Kruhový objazd na Hlbokej ceste – Materská škola, na Školskej ulici

Hlavná ulica, pred MsÚ – Materská škola v Mliečne

Kruhový objazd na Čilistovskej ulici – Materská škola, na Veternej ulici.

Hlavné námestie – Detské jasle a materská škola Kiskakas

Hlavná ulica, pred MsÚ – Materská škola, na Dunajskej ulici

Štvorjazyčné informačné tabule pri soche Mateja Korvína

K soche Mateja Korvína na Hlavnom námestí pribudli maďarsko-slovensko-anglicko-nemecké informačné tabule. Umiestnenie tabúl iniciovala kultúrna komisia mestského zastupiteľstva.

Slávnostného odhalenia tabúl sa zúčastnili predstavitelia samosprávy a žiaci miestnych základných a stredných škôl predniesli krátky kultúrny program. Spomienkový program organizoval PaeDr. Péter Varjú, predseda kultúrnej komisie a podpredseda základnej organizácie Csema-dok v Šamoríne.

„Matej Korvín bol jedným z najvýnimočnejších panovníkov našej histórie, spolu s kráľom sv. Štefanom a sv. Ladislavom boli stelesnením ideálneho uhorského kráľa – odznelo na slávnosti. – Matej Korvín sa stal výnimočným nielen vo svojej ére neobvykle vysokým vzdelaním, veľkolepým kráľovským dvorom, jedinečnou knižnicou a štedrou podporou umenia, ale aj úspechmi na bojovom poli. Jeho kráľovstvo sa vtedy začalo meniť na ríšu.“ Panovník prišiel do Šamorína 9. novembra 1466 a strávil tu so svojim sprievodom dva

Žiaci základných škôl a gymnázia pripravili kultúrny program

(fotoarchív)

dni. Dôkazom jeho pobytu v našom meste sú dva listy datované zo Šamorína. Matej Korvín už skôr posilnil a rozšíril práva Šamorína v oblasti ciel, práva prevozu a samosprávy nezávislej od zemepánov. Zdá sa, že s pohostinnosťou Šamorínčanov bol spokojný, pretože aj neskôr bol k našim občanom nadmieru štedrý: v roku podaroval mestu statok Sap, neskôr v 1483 aj statok Blažov a napokon v roku 1488 opäť posilnil privilégia mesta. Podľa najnovších

výskumov pobudol v Šamoríne dokonca dvakrát, následne aj 7. októbra 1469.

Jeho socha, dielo sochára Františka Lébó bola na

Hlavnom námestí odhalená v novembri 1966. Prednedávnom odhalené dve informačné tabule sú dielom Milana Újhe-lyiho a Jozefa Lengyela. (1)

Umiestnenie tabúl iniciovala kultúrna komisia mestského zastupiteľstva

SPOMIENKY

2. decembra uplynulo
25 rokov, že nás opustil
ING. ONDREJ BARTALOŠ,
ktorý zomrel v roku 1996.
S láskou spomínajú: brat s rodinou

„Sú chvíle, v ktorých sa nám zdá, že svet je iba miesto pre bolesť. Takéto dni sú naplnené prázdnotou a smútkom.“

Dňa 15. decembra bude tomu 24 rokov, kedy nás vo veku 53 rokov navždy opustila naša milovaná mama, babka a prababka
MÁRIA KLAČMANOVÁ, rod. Pethőová
Kto ste ju poznali, venujte jej v srdci tichú spomienku.

*Manžel Ferko, dcéra Soňa,
synovia Marián a Milan s rodinami.*

Obnova vnútorných priestorov polikliniky pokračuje

Obnova interiéru polikliniky sa posunula do ďalšej fázy. V čakárňach umiestnili viac ako sto nových stoličiek.

Samospráva mesta Šamorín uzavrela zmluvu s prevádzkovateľom budovy MPBH s.r.o. o rekonštrukcii v hodnote 360-tisíc eur. Podľa vyhlásenia konateľa spoločnosti, Alexandra Kürthyho boli z tejto sumy vymenené okná a dvere, obnovili

priestory lekáreň a zo zostatku tento rok obnovili aj podlahy a schody, modernizovali hygienické miestnosti na prízemí a nakúpili nové stoličky. Do konca roka plánujú obnoviť aj výťah. Náklady prekročia rozpočet o zhruba 27-tisíc eur. Tento rozdiel vyrovná samospráva, pretože je aj v jej záujme, aby v Šamoríne bolo dobre vybavené moderné zdravotnícke centrum. (1)

Piton bar končí

Známy Piton bar v centre mesta ukončí svoju prevádzku. Nájomná zmluva s prevádzkovateľom totiž nebude zo strany mesta predĺžená.

V poslednom čase – najmä od júla tohto roka – bol verejný poriadok v bare na Veternej ulici a na jeho okolí pravidelne narušovaný. Bitky boli na dennom poriadku, hlavne v piatky. V septembri a októbri prešetrovala polícia dva vážne incidenty, raz boli dokonca napadnutí aj samotní policajti. V septembri vypukla pred barom masová bitka, pobili sa srbskí a macedónski občania, pričom sa jeden človek vážne zranil, utrpel viacnásobné zlomeniny lebky a fraktúru lícnej kosti.

V októbri napadli pred barom muža, ktorý utrpel otras mozgu a viacnásobné zlomeniny, v dôsledku čoho musel podstúpiť operáciu. Napadli aj policajtov, ktorí v bare riešili konfliktnú situáciu.

Situácia sa stala kritickou

„Po niekoľkých dekádach nájomného vzťahu sme sa teraz rozhodli, že s prevádzkovateľom baru nájomnú zmluvu nepredĺžime. Situácia bola

z roka na rok horšia. Desať rokov dozadu tam začala chodiť problémová klientela, ktorú bolo treba neustále riešiť. V posledných piatich rokoch to začalo byť kritické a teraz sa to už úplne vyhrotilo. Nájomcovia baru sa neustále menili, okolo podniku bolo stále viac problémov, samospráva kvôli nim musela meniť aj VZN o otváracích hodinách. Po dlhom váhaní sme sa teda rozhodli, že bar zatvoríme nadobro. Znamená to pre nás síce výpadok príjmu, ale volíme radšej toto“ – vyhlásil primátor Csaba Orosz.

Narušenie verejného poriadku, výtržníctvo, bitky

Štamgastmi baru neboli šamorínski mladí ľudia. Sem-tam sa tam šamorínčania mihli, ale väčšinou tento podnik zďaleka obchádzali. Chodili tam takmer výlučne cezpoľní a cudzinci pracujúci na Slovensku, ktorí tam vystrájali, vonku pri bare a na parkoviskách pili lacný alkohol kúpený niekde inde a vykrikovali. Na nočný hluk sa sťažovalo veľa obyvateľov z okolia, spísali dokonca aj petíciu. Situácia sa nakrátko zmenila, no bolo to len kvôli pandémie.

Na nočný hluk sa obyvatelia z okolia často sťažovali (fotoarchív)

Zatvorí aj Magic Café

„Kaviareň Magic Café oproti Piton baru koncom roka zatvára tiež. S tým mesto nemá nič spoločné, oni si priestory prenajímajú od Jednoty. Piton bar však patrí k MsKS a preto máme v tomto prípade právo rozhodnúť. Nejaký čas tieto priestory na podobné účely určite neprenajmeme. Ešte nevieme, na čo ich využijeme, uvidíme, v akom stave vlastne vôbec sú“ – vysvetľoval primátor.

Imre Szabados, náčelník mestskej polície tiež potvrdil, že s Piton barom bolo spojených množstvo problémov. Mestskí policajti museli kvôli rušeniu nočného kludu zasahovať pravidelne a obyvatelia okolitých bytoviek sa neustá-

le sťažovali. „Prevádzkovateľa sme viackrát vyzvali, že takto to ďalej nepôjde. Sami sa snažili udržať aký-taký poriadok, zamestnali aj SBS, no keď sa po záverečnej vyrútil z podniku dav alebo v lete ľudia popíjali aj vonku, museli sme veľakrát zakročiť aj tak. Prevracali smetiaky, stalo sa aj, že sa navzájom napadli kovovými tyčami, bolo to skratka neúnosné. Na primátora sa dokonca obrátila už aj štátna polícia, aby mesto niečo v tejto veci podniklo. Aby sme predišli väčším škodám, mesto sa napokon rozhodlo, že je načas ukončiť tieto problémy a bar dalo zavrieť“ – dodal náčelník. Nájomná zmluva končí ku koncu roka. Prevádzkovateľ musí priestory vypratať do konca februára. (I, k)

Nové rehabilitačné centrum v Lehniciach

V lehnickom centre Vitalita bola vybudovaná nová rehabilitačná telocvičňa pre pacientov po cievnej mozgovej príhode. Slávnostne ju otvorili 23. novembra.

VITALITA n.o. Lehnice otvorila v apríli 2019 Špecializovanú nemocnicu v odbore fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie so zameraním na neurorehabilitačnú liečbu pacientov po náhlej cievnej mozgovej príhode a po polytraumatizme (poraneniach) s ťažkým pohybovým deficitom. Liečebná neurorehabilitácia trvá 21 až 60 dní a je plne hrazená z verejného zdravotného poistenia.

Pacienti po náhlej cievnej mozgovej príhode teraz dostanú veľkú pomoc v podobe novej telocvične vybavenej modernými robotickými rehabilitačnými

Slávnostné odovzdanie rehabilitačnej telocvične (fotoarchív)

prístrojmi. Výstavba telocvične bola zrealizovaná v rámci projektu inštitucionálnej spolupráce v oblasti zdravotnej starostlivosti medzi nemocnicami VITALITA a Petz Aladár Egyetem Oktató Kórház – Győr (PAMOK). Projekt bol spolufinancovaný Európskou úniou z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja ako aj štátneho rozpočtu v rámci Progra-

mu Interreg V-A programu spolupráce Slovensko – Maďarsko. Na výstavbu telocvične a nákup robotických rehabilitačných strojov získala VITALITA 186 811 EUR a maďarský PAMOK 152 643 EUR. Z Fondu malých projektov boli okrem toho vyčlenené prostriedky na projekt výmeny skúseností a zavedenia nových metód pri liečbe

pacientov po náhlej cievnej mozgovej príhode medzi týmito nemocnicami v celkovej výške 42 486,06 EUR, z ktorých VITALITA získala 24 546,81 EUR. V rámci projektu bola v letných mesiacoch tohto roka zrealizovaná odborná konferencia za účasti odborníkov z VITALITY a PAMOK.

Novú telocvičňu odovzdal starosta Lehníc JUDr. Ing. Ferenc Sztáisi, primár špecializovanej nemocnice MUDr. Jozef Koloň, podpredseda Trnavského samosprávneho kraja Mgr. József Berényi, manažérka projektu Interreg Ing. Ildikó Tuba, predstaviteľka Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s. Ing. Mária Hlbocká, PhD. a riaditeľ n.o. Vitalita Ing. Július Slovák. (k)

Výstavba cyklotrasy sa blíži ku koncu

Cyklotrasa spájajúca Čilistov a cestu Négyeseki s Pomlé bude čoskoro hotová.

Bolo to ešte v predošlom volebnom období, kedy sa samospráva mesta Šamorín a obce Kvetoslavov rozhodli založiť združenie podporujúce alternatívne formy mobility, ktoré by presadzovalo prepojenie prístavu na zdrži Hrušov s lesoparkom Pomlé, so zastávkami na autobusovej stanici Šamorín a železničnej stanici Kvetoslavov. Prvé plány na prepojenie cyklistickej, vodnej, cestnej a železničnej dopravy sa zrodili ešte v roku 2015.

Podarilo sa zachrániť viac stromov

V Šamoríne ide o prvý projekt, ktorý zahŕňa výstavbu niekoľkokilometrovej cyklistickej infraštruktúry spolu so súvisiacimi investíciami. Komisia dopravy mestského zastupiteľstva vedená Tamášom Jávorkom, pracovníci dotknutých odborov mestského úradu a projektanti, resp. dodávatelia úzko spolupracovali, aby počas realizácie mohli na dotknutom území minimalizovať výrub stromov. Pôvodný realizačný plán menili a racionalizovali podľa možností a snažili sa vyhovieť aj kritikom investície zo strany obyvateľstva. Vďaka podrobnému dendrologickému prieskumu sa na úseku „Štvrtiny“ podarilo zachrániť niekoľko stromov, predovšetkým platanov, i keď

si to vyžadovalo aj malú zmenu v trasovaní. Počas realizácie sa podarilo pôvodné náklady znížiť o viac ako 30-tisíc eur, pričom z tejto sumy boli vybudované ďalšie dôležité objekty, s ktorými pôvodný projekt nepočítal. Bolo vymenené potrubie vykurovania a celý dotknutý úsek bol obnovený, vybudovalo sa bezbariérové napojenie cyklocesty smerom na autobusovú stanicu na existujúcu sieť ciest a chodníkov na Parkovej ulici. Ďalším prvkom „navyš“ bolo vybudovanie chodníka a cyklocesty spájajúcich vchod do lesoparku Pomlé s prechádzajúcou cyklotrasou a s veľkým parkoviskom pri štadióne ŠTK.

Cyklotrasa, korzo, odpočívadlá

V rámci projektu boli vybudované tri odpočívadlá a pri ZŠ M. Bela a autobusovej stanici boli umiestnené kryté úschovne bicyklov. Z trasy Štvrtiny-Pomlé sa odpája vodorovne značená odbočka k autobusovej stanici a k priemyselnému parku na ulici Vicenzy. Podľa plánov bude celá investícia oficiálne odovzdaná začiatkom budúceho roka. „Táto investícia nielenže prepojila Pomlé a Čilistov cyklotrasou, ale na úseku „Štvrtiny“ sa podarilo vybudovať aj široké korzo vedúce k športovému komplexu x-bionic sphere, k rekreačnej zóne a k Dunaju“ – vyzdvihol inžinier Ladislav Tóth, vedúci odboru dopravy.

Podarilo sa zachrániť viac stromov

Príjemné zelené mesto

„Pre nás je dôležité, aby bolo naše mesto príjemným a bezpečným miestom s dostatkom zelene. Preto sme v spolupráci s kolegami poslancami a pracovníkmi mestského úradu prepracovali plány Konceptie rozvoja alternatívnych spôsobov dopravy, ktoré boli súčasťou aj poslednej modifikácie územného plánu. Veľmi obozretne pripravujeme aj ďalší úsek cyklotrasy vedúci z hrádze po Rybárskej ulici do mesta. Jedným z hlavných ťažísk projektu novej cyklotrasy je čo najmenej poškodiť životné prostredie a zeleň. Riešime aj zvýšenie bezpečnosti pešej komunikácie. Očakávame, že dlho obnovíme ďalšie chodníky a pokračujeme v ich prestavbe na bezbariérové. Pod-

porili sme realizáciu požičovne bicyklov v réžii x-bionic sphere tým, že sme im plochy dokovacia staníc prenajali bezplatne. Súčasťou územného plánu je aj výstavba chodníka a cyklotrasy z Kráľovianok do Mliečna – doplnil Tamás Jávorka, predseda komisie dopravy samosprávy mesta.

Až k stanici Kvetoslavov

V blízkej budúcnosti sa snáď podarí pokročiť aj s výstavbou pokračovania cyklotrasy na železničnú stanicu Kvetoslavov. Samospráva obce už disponuje stavebným povolením na tento úsek. Až keď aj ten bude hotový, budeme môcť konštatovať, že plán zrodený začiatkom druhej dekády 21. storočia je už zrealizovaný. (s)

Pomôžme odkázaným Šamorínčanom!

Náš región patrí síce k tým bohatším, no pandémie prehĺbila sociálne rozdiely aj tu, zviditeľnila sa bieda a veľa ľudí žijúcich od výplaty k výplate sa ocitlo pod hranicou chudoby, kým chudobní upadli do extrémnej chudoby.

Sú aj takí, ktorí nemajú ani strechu nad hlavou. I keď mesto veľakrát pomôže aj v takýchto prípadoch, použitie verejných zdrojov je striktné regulované a podmienky použitia určujú zákony. Ale

pomôcť treba aj vtedy. Pred niekoľkými mesiacmi sme napísali, že sa naši poslanci vzdali svojich odmien alebo ich časti a túto sumu venovali do fondu, z ktorého podporujú rodiny a detí v ťažkej situácii.

Do fondu založeného poslancami bolo doteraz vyzbieraných 11 545 eur. Z tejto sumy kúpime niekedy pár zimných topánok, inokedy matrac alebo chladničku tým, ktorí si to už nemôžu dovoliť.

A samozrejme aj vianočné prekvapenie pre deti, kde už na to z rodinného rozpočtu nevydá.

Prosíme čitateľov, kto môže, prispeje do fondu, aby sme mohli pomôcť čím viac rodinám a potešiť čím viac detí.

Číslo účtu fondu:

SK65 0900 0000 0051 8183 9907

Zo srdca ďakuje
Združenie Pro Humana

Pomáhame pomáhať

Ulica nie je domov. Aj Súkromná hotelová akadémia a Súkromná SOŠ SD Jednota v Šamoríne sa v tomto náročnom predvianočnom období, keď prítuhyje nielen teplota, ale aj lockdown, rozhodli pomôcť ľuďom, ktorí sa už nemajú na koho obrátiť. Vybrali sme si neziskovú organizáciu Depaul Slovensko poskytujúcu pomoc ľuďom bez domova.

Depaul Slovensko je súčasťou medzinárodnej skupiny

Depaul International, ktorá okrem Slovenska pomáha ľuďom bez domova aj v Anglicku, Írsku, USA, na Ukrajine a vo Francúzsku. Na Slovensku pôsobí od roku 2006. Začínali ako skupinka dobrovoľníkov v opustenom sklade na konci Bratislavy. Dnes majú šesť zariadení s vyše štyridsiatimi zamestnancami a desiatkami dobrovoľníkov. Denne pomáhajú viac ako 350 ľuďom v núdzi, ktorým sú k dispozícii priamo

v teréne, ošetrovni, v útulkoch pre ťažko chorých, ale i v najväčšej nízkoprahovej nocľahárni v strednej Európe.

S pripravami na návštevu Nocľahárne a Útuku sv. Vincenta de Paul sme začali už niekoľko dní vopred. Čo nás potešilo, bola ochota našich žiakov. Keď sa dozvedeli o možnosti zapojiť sa do charitatívnej akcie, bez ohľadu na to, že museli obetovať svoj voľný čas a ráno si privstať, nadšene súhlasili.

Druhého decembra, vo štvrtok ráno rozvoniavala celá škola napečenými dobrotami. Do zariadenia sme odniesli niekoľko kartónov smotanovo-slaninových osúchov, oškvarkových a syrových pagáčov a cup cakes. Toto charitatívne podujatie má aj svoj výchovný rozmer. Ukázať žiakom, že škola nie je len o vyučovaní, ale aj o podaní pomocnej ruky tým, ktorí to najviac potrebujú. Odmenou je dobrý pocit z nezištnej pomoci druhým. Soňa Zakariášová

Mladí futbalisti sa zoznamovali so separovaným zberom

Spoločné podujatie ŠTK Šamorín a samosprávy zamerané na propagáciu separovaného zberu sa konalo 11. novembra na šamorínskom futbalovom štadióne.

Na iniciatívu futbalového klubu pripravili pracovníci mestského úradu prednášku a premietanie pre deti vo veku 7-10 rokov, ktoré následne s nadobudnutými vedomosťami súťažili v skupinách. Environmentálna výchova získava na našich školách a škôlkach čoraz väčší priestor, preto túto iniciatívu od športového

klubu samospráva privítala a podporila. Futbalový klub je vo veciach ochrany životného prostredia už dlhší čas angažovaný. Futbalisti sa pripojili k akcii z príležitosti Dňa Zeme, viackrát vyčistili okolie štadiónu a lesoparku Pomlé, pripojili sa aj k Dňu bez áut a umiestnili na štadióne a v jeho okolí nádoby na separovaný zber odpadov.

Dúfajme, že ďalšie takéto akcie nedajú na seba dlho čakať a čoskoro sa k tejto iniciatíve pripoja aj ďalšie kluby a zoskupenia.

Futbalový klub je vo veciach ochrany životného prostredia už dlhší čas angažovaný (1)

Kľud, láska, harmónia – Výstava Tibora Juhásza v MsKS

V novembri bola vo Výstavnej sieni Istvána Tallósa Procházku v MsKS otvorená výstava niekoľkých tuctov diel Tibora Juhásza. Novú výstavu umelca s veľkým záujmom očakávala miestna a regionálna komunita priateľov umenia a tiež umelcoví známi a priatelia.

Ide v poradí o 9. šamorínsku výstavu Tibora Juhásza. Známy výtvarník požiadal svojho priateľa, rezbára Józsefa Ťurgho, aby výstavu doplnil o svoje diela. I keď bola slávnostná vernisáž zrušená a osobné stretnutie kvôli pandémie nemožné, výstavu si aj tak pozrelo množstvo návštevní-

kov. Výtvarníci, aby vynahradili záujemcom neuskutočnenú vernisáž, ponúkli menším skupinám individuálnu prehliadku.

Témy a umelecké prevedenie karikatúr, skíc a malieb Tibora Juhásza opäť poukázali na jeho umeleckú všestrannosť. Nechýbali tu karikatúry ľudí dobre známych z mesta, ani klasické krajinomaľby. Nakoľko žil Tibor Juhász dlhé roky vo Venezuele, na jeho obrazoch sa objavujú aj postavy juhoa-merických indiánov, zvierat z džungle a z niektorých priam srší latinský temperament. Diela maliara sú napriek rôznorodosti tém a štýlov viditeľ-

ne a hmatateľne svojské, také „juhászovské“. Jeho kompozície sú čisté a očarujúce. I prastaré, umelcom vzkriesené okenice, do ktorých boli obrazy osadené, majú každá svoj samostatný príbeh.

Návštevníci výstavy sa zhodli, že kombinovať diela Tibora Juhásza a rezbára Józsefa Ťurgho bol zásah do čierneho a tie spolu tvoria harmonickú symbiózu s uceleným efektom. Cítiť z nich vyžarovanie kľudu a lásky. Výstava nabádala k hlbšiemu zamysleniu, bola zaujímavá, dojímavá a vyžarovala pokojnú krásu. Už sa nevieme dočkať tej ďalšej, desiatej.

Diela Józsefa Ťurgho dotvárali atmosféru výstavy

V decembri na programe - Deja vu

Skupina Deja vu pre svojich priaznivcov pripravuje v decembri dve podujatia - jeden klubový večer, kde privítajú - doplnení o staronového člena Boboša - Pétera Bogyaiho, oddaného fanúšika skupiny Rolling Stones.

Z ich repertoáru zaspieva niekoľko piesní aj šamorínskym divákom. Do konca

roka by Deja vu radi predstavili aj svoj lákavý hudobný program prinášajúci históriu bubnovania a bicích nástrojov. Plán platí aj napriek tomu, že v súčasnej pandemickej situácii vládne neistota. Propagátorom kultúry neostáva nič iné, len dúfať a čakať, že sa situácia zmení k lepšiemu. (a)

Preteky s vírusom

Pokračovanie zo strany 1.

Experti nariadili ďalšie sprísnenie opatrení. Letné uvoľnenie – ako aj vlni – si teraz vyberá svoju daň. Počty nakažených raketovo rastú, zo zahraničia prichádzajú znepokojujúce správy, v Južnej Afrike a Izraeli sa objavila najnovšia mutácia vírusu omikron. V čase našej uzávierky nebol ešte takýto prípad na Slovensku potvrdený, ale ďalšie reštrikcie a sprísnenia sú každopádne namieste.

Kým bolo Slovensko v prvej vlne označované s výsledkom výborný, počas druhej vlny s masívnym útokom vírusu už riadenie okato zlyhávalo. Žiaľ, z chýb sa nepoučili ani zodpovední, ani obyvatelia, a zdá sa, že po vzore vlaňajšku sa vláda rozhybe opäť až keď už bude neskoro. Všetci poznáme zdevastujúce výsledky z vlaňajška, no tento rok v decembri sme už pri desiatich tisícoch nakazených denne s doterajšou bilanciou viac ako 14-tisíc obetí. A to všetko napriek tomu, že v tretej vlne už máme aj zbraň proti tejto pliahe v podobe očkovania, no viac ako polovica obyvateľstva sa dodnes ani len neprihlásila na očkovanie, ani keď pochádzalo do konca novembra viac ako 80% hospitalizovaných z radov neočkovaných. Aby sa znížil

Po počiatkových pochybnostiach dnes už v odborných kruhoch nikto nepochybuje o dôležitosti očkovania.

počet úmrtí – a nemyslíme tým len obe Covid-19 – a predišlo preťaženiu nemocníc, je potrebné, aby sme opatrenia všetci dodržali a všetci aj pochopili, že jedine očkovanie nás vie ochrániť pred tým najhorším.

Lekári vyzývajú k očkovaniu

Lekári zo Žitného ostrova adresovali výzvu obyvateľom. K výzve sa pripojilo viac ako 170 lekárov z okresov Dunajská Streda, Komárno, Bratislava a postupne i kolegovia z ďalších okresov.

Videli sme, čo sa deje v nemocniciach. Dunajskostredská

nemocnica je plná pacientov so zápalom pľúc v dôsledku infekcie koronavírusom a leďva ich bolo kde uložiť. Umrelo nám veľmi veľa pacientov a známych, ale aj tí, ktorí to prežili, si kvôli vírusu vytrpeli – opisujú situáciu lekári. Ako píšú vo vyhlásení, chápú, že veľa ľudí pochybuje o očkovaní kvôli protichodným informáciám, zdôrazňujú však, že ich názor na očkovanie je jednotný a jednoznačný.

„Dôverujte nám! Po počiatkových pochybnostiach dnes už v odborných kruhoch nikto nepochybuje o dôležitosti očkovania. Prosíme tých, ktorí sa ešte doteraz nedali zaočkovať, urobte tak čím skôr!“ – píšú vo výzve. Pripomínajú, že i keď je zaočkovanosť okresu Dunajská Streda a okolitých okresov vysoká, stále to nestačí.

„Na niekoľko výnimiek sú všetci hospitalizovaní neočkovaní a žiaľ, my denne vidíme na pľúcnej ventilácii aj ľudí vo veku 40-50 rokov“ – upozorňujú a na konci výzvy opäť prosia, „aby tento krok urobil každý tak pre seba, ako i pre druhých!“

Deň čo deň sa musíme pozeráť do očí ľuďom, ktorí už nie sú schopní sami dýchať. Nás sa pýtajú, prečo práve oni prehrávajú v boji proti covidu. Veľa z nich sa ešte donedávna vakcíny bálo a chorobu podcenili, dnes

by už, keby to mohli vrátiť, zmenili svoj postoj – apelujú lekári vo výzve.

Aj deti sú v ohrození

Začiatkom pandémie to ešte vyzeralo, že mladí a deti nie sú priamo ohrození, no vznikom nových mutácií prichádzajú čoraz pochmúrnejšie správy o tom, že sa do nemocníc dostávajú s vážnymi komplikáciami aj malé deti. V Európe je už očkovanie proti koronavírusu pre deti vo veku 5-11 rokov povolené, to však neznamená, že sa rodičia môžu ihneď vybrať s deťmi do očkovacieho centra. Po odporúčaní Európskej liekovej agentúry (EMA) musí s očkovaním detí vo veku 5-11 rokov súhlasiť aj Európska komisia, čo je len formalitou. Akonáhle bude známy aj súhlas EÚ, bude záležať už len na členských štátoch, kedy začnú s očkovaním menších detí.

Deti môžu dostať prvú dávku v najlepšom prípade až okolo Vianoc. Nakoľko dvojďávkové vakcíny vrátane Pfizeru zabezpečia plnú imunitu najskôr až po dvoch týždňoch od druhej dávky, deti ešte v žiadnom prípade nebudú na Štedrý večer plne chránené. V lepšom prípade budú chránení ostatní členovia rodiny a to už je v porovnaní s minulým rokom predsa len pokrok.

(s, k)

Mikuláš zavítal aj do Domova seniorov Ambrózia. Obyvateľov centra navštívil 5. decembra, samozrejme za najstriktnejšieho dodržania protipandemických predpisov. Babičky pre seniorov pripravovali zamestnanci domova, pričom aj tento rok obdržali dary a príspevky z rôznych miest. Z návštevy Mikuláša sa napokon vyklúla veselá akcia.

(Foto: archív)

Zlodej na bicykli sa zameriava na staršie dámy

Za posledného poldruha mesiaca sa v Šamoríne roz-mohli pouličné krádeže. Dodnes sa stalo päť takýchto incidentov.

Páchatel sa v rúšku so šiltovkou na hlave presúva na bicykli. Typicky si vyberá staršie dámy, ku ktorým sa bicyklom priblíži, strhne im z pliec kabelku a následne uniká. V dámskych kabelkách sa obvykle nosí hotovosť, banková karta, osobné doklady, dokonca často bývajú pri kartách nechané aj PIN kódy, čo je obrovská chyba.

„Páchatel zvyčajne útočí na menej frekventovaných miestach. Svoju obeť si vyhládne a vyčká na vhodný moment, potom na bicykli zaútočí, strhne alebo vytrhne kabelku a uniká“ – opisuje Imrich Szabados, náčelník mestskej polície. „Takéto útoky sa odohrali napríklad na Gazdovskom rade a v parku pri autobusovej stanici. Po pácha-

Peňaženka, mobil, banková karta a kľúče - všetko bolo v taške

teľovi štátna aj mestská polícia intenzívne pátra“ – dodáva náčelník. Jednej z obetí spôsobil zlodej škodu vo výške 1000 eur. Náčelník preto apeluje na občanov a chodcov, aby nikdy neprechovali PIN kód karty v taške, na karte alebo napísaný na papieriku. Stalo sa aj, že obeť si ani pomoc nemohla privolať,

pretože mala aj mobil v ukradnutej taške. Samozrejme vrátane dokladov, kľúčov od bytu, čo znamená, že zlodej sa dozvie, kde býva, dokonca má aj kľúče obete. „Prosíme všetkých, aby veľmi zvážili, či si budú všetky svoje cennosti držať v jednej taške“ – odporúča Imrich Szabados. (k)

Vlámali sa do mestského úradu

V noci zo soboty na nedeľu 21. novembra bola na mestskom úrade zaznamenaná krádež.

Páchatel sa do suterénu budovy dostal cez jedno z pivničných okien, potom po schodoch vyšiel na prízemie. Tu vypáčil jedny dvere, no vzápätí sa ozval alarm. Vyrúšený páchatel sa snažil ukryť v pivničných priestoroch. Príslušníci Mestskej polície Šamorín boli na mieste do dvoch minút od oznámenia a okamžite vyrozumeli OOPZ Šamorín. Páchatela, ktorý mestu spôsobí škodu nestihol, tak chytili spoločne. Prípado prebrala OOPZ Šamorín. (k)

Vlámali sa do obchodu, vyvážali na ulici

2. novembra v noci spozorovala hliadka MsP na Gazdovskom rade pri MsKS skupinu osôb rozbíjajúcu sklenené fľaše. Keď zbadali hliadku, rozutekali sa, ale policajti ich dobehli a vyzvali na legítimáciu. Medzičasom bolo OOPZ telefonicky hlásené, že na Gazdovskom rade sa štyria neznámi útočníci vlámali do obchodu, rozbili dvere a odcudzili tovar. OOPZ o tom podalo hlásenie hliadke MsP, ktorá uviedla, že podozrivé osoby práve preverujú a jednej z nich krváca ruka. Na miesto činu prišla aj hliadka OOPZ a podozriví sa následne priznali, že sa do obchodu vlámali oni a odcudzený tovar ukryli v kríku v mestskom parku. Následne tovar hliadke vydali. Prípado ďalej rieši OOPZ Šamorín.

Chytili zlodejov

V noci 4. novembra bola vyslaná hliadka MsP na Bratislavskú cestu preveriť telefonické oznámenie, podľa

ktorého mali oznamovateľovi dvaja neznámi mladíci práve odcudziť kryt z vonkajšej lampy. Ten podrobne popísal páchatelov, ktorých následne hliadka našla na Gazdovskom rade pri bytovom dome. Snažili sa utiecť, ale hliadka im v tom zabránila. Napokon sa ku krádeži priznali a odcudzené predmety vrátili. Hliadka ich legítimovala a následne predviedla na OOPZ Šamorín.

Krádež na Gazdovskom rade

V noci 12. novembra požiadala OOPZ Šamorín o pomoc MsP Šamorín pri preverovaní krádeže na Gazdovskom rade vedľa parku pri umeleckej škole. Podľa popisu napadnutej osoby unikol páchatel na bicykli, viac ale nevedela uviesť. Hliadka v blízkosti kontrolovala podozrivú osobu. Prípado prevzala OOPZ Šamorín.

Podpaľáči na Bratislavskej ceste

V noci 18. novembra pri motohliadke spozorovala hliadka MsP dve podozrivé osoby na Bratislavskej ceste pri garážach. Tí následne

úmyselne založili požiar, ktorý horel veľkým plameňom. Keď zbadali hliadku, snažili sa utiecť. Jedného z nich policajti dobehli, druhý rýchlo uhasil oheň, ktorý sa mohol rozšíriť na vedľajšiu veľkú kopu lístia. Dobehtý páchatel bol legítimovaný a uviedol, že je pod vplyvom drogy (riedidla) a nevedel povedať, prečo založil oheň. Hliadka zistila, že aj oheň založil za pomoci riedidla. Bola zistená totožnosť aj druhej podozrivej osoby. Prípado prebrala OOPZ Šamorín.

Vlamanie na Hlavnej ulici

V noci 20. novembra sa spustilo poplašné zariadenie v budove na Hlavnej ulici. Na miesto bola vyslaná hliadka MsP, ktorá zistila, že vchodové dvere sú neporušené, ale na bočnej strane budovy je vytrhnutá mreža pivničného priestoru. Hliadka zabezpečila miesto činu a povolala hliadku OOPZ Šamorín. Počas kontroly vnútorných priestorov bolo zistené, že na vchodových dverách kotolne je vytrhnutý pánt. V priestoroch

našli jednu osobu, ktorá nevedela preukázať svoju totožnosť a bola následne zadržaná. Policajti skontrolovali aj poschodia, no kancelárie a ďalšie miestnosti boli neporušené. Budova bola provizórne uzamknutá. Vo veci sa začalo vyšetrovanie.

Mladí porušili zákaz vychádzania

V noci 26. novembra spozorovala hliadka MsP skupinku mladých na Školskej ulici, ktorá sa pokúšala vniknúť do oploteného areálu bývalej pracovne. V budove našli piatich mladých, ktorých legítimovali a upozornili, že porušili protipandemické opatrenia a zákaz vychádzania. Taktiež ich upozornili, že ak sa to stane ešte raz, upovedomia aj príslušný Regionálny úrad verejného zdravotníctva. Mladých poslali domov, ale onedlho si skupiny sa stále zdržiava pri zdravotnom centre na Školskej ulici a konzumuje alkohol na verejnom priestranstve. Bola jej na mieste uložená bloková pokuta.

Šamorínske basketbalis

Barbora Šípková

Vedecký výskumník na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave, katedra biochémie

Barbara Fenesová

Deviatačka na Základnej škole Mateja Korvína v Šamoríne

Júlia Lelkes

Poslucháčka šiesteho ročníka Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave

Tatiana Bábiková

Poslucháčka FTVŠ v Bratislave, basketbalové trénerstvo

Tímea Sujová

Projektová manažérka, trénerka a manažérka ŠBK Šamorín a hlavne mamička

Laura Bianka Vaigl

Marketingová manažérka, v lete animátorka

stky vo všedných dňoch

Simona Marcová

Administratívna pracovníčka,
chov malamutských psov

Tamara Takács

Tretiačka na Gymnáziu
Imre Madácha v Šamoríne,
obľubuje jazdu na koni

ŠBK Šamorín patrí dlhé desaťročia k najvýznamnejším baštám ženského basketbalu. Družstvo žien je stabilným členom Extraligy, najvyššej basketbalovej súťaže. Zoznámte sa s našimi hráčkami, ktoré v profesionálnej súťaži hrajú ako amatérky.

„Väčšina mladých dievčat navštevuje šamorínsku školu, pár je poslucháčom bratislavských vysokých škôl. Najskúsenejšie hráčky majú civilné zamestnanie a majú zorganizovaný pracovný čas tak, aby sa mohli zúčastniť tréningov a zápasov. U nás je najväčšou motiváciou láska k basketbalu,“ uviedla Tímea Sujová, hráčka, asistentka trénera a manažérka ŠBK Šamorín.

Tibor Duducz

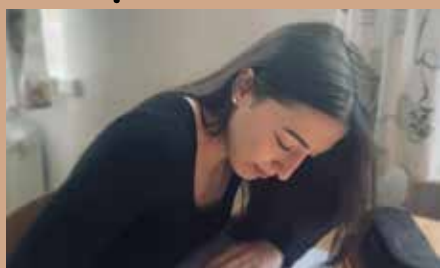
Petra Pellérdi

Šiestačka na osemročnom Gymnáziu Imre
Madácha v Šamoríne

Barbara Lelkes

Poslucháčka druhého ročníka
Ekonomickej univerzity
v Bratislave

Sofia Soóky

Deviatačka na Základnej škole
Mateja Bela v Šamoríne

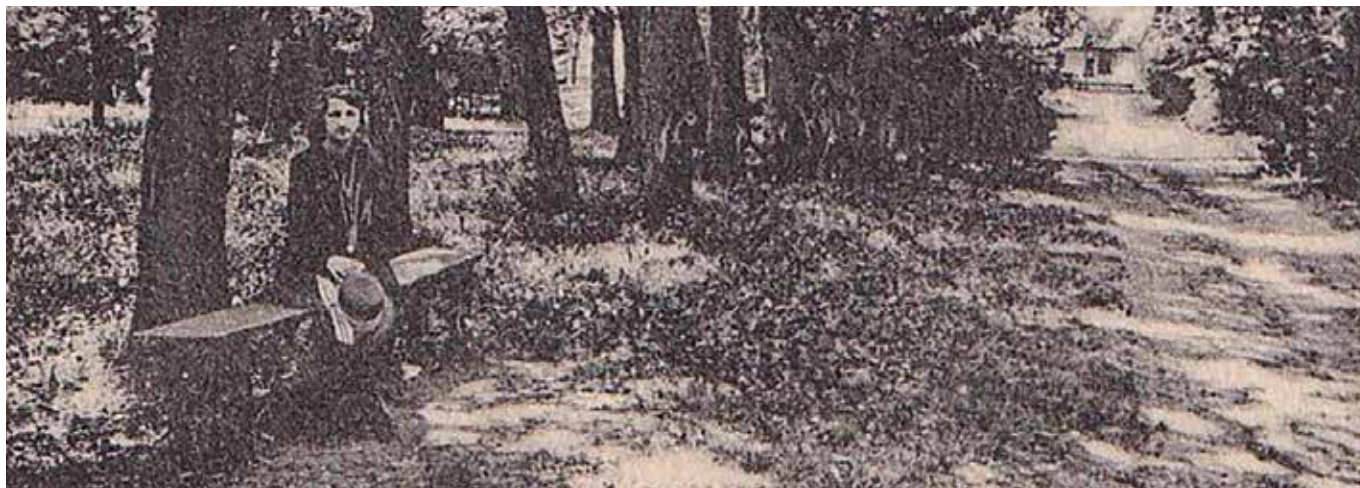

Tilda Slama

Piatačka na osemročnom Gymnáziu
Imre Madácha v Šamoríne

Anna Lelkes

Piatačka na osemročnom Gymnáziu
Imre Madácha v Šamoríne

Baumallee, Pomling, Pamlény, Pomlé

Vďaka mravenčej práci znalcov miestnej histórie a zverejnených statusov na sociálnych sieťach sa sem-tam vynoria nové detaily zo zabudnutej histórie mesta.

V súvislosti so záberom rotundy v Pomlé zverejnenom v októbrom vydaní našich novín sa vynorili nové súvislosti, o ktorých nám referovala znalkyňa miestnej histórie a univerzitná profesorka Alžbeta Méryová.

„Výskumy potvrdzujú, že prvým profesionálnym fotografom nášho mesta bola pani Etelka Németh, ktorá otvorila svoj ateliér s prirodzeným svetlom ešte na konci 90. rokov 19. storočia, v časoch Rakúsko-uhorskej monarchie a celých 40 rokov fotila deti a dospelých zo Šamorína a okolia. Doteraz sa nám podarilo zozbierať 140 z jej fotografií, najmä ateliérové portréty. K prvým poštovým pohľadniciam vydaným v rokoch 1898-1899 dodávala zábery práve ona a bola tiež prvá, ktorá nafotila mestský park“ – rozpráva.

Fotka pri rotunde v Pomlé, ktorá je na jednej z prvých šamorínskych pohľadníc, pochádza veľmi pravdepodobne tiež od nej. O tejto rotunde sa už na mnohých miestach písalo, že bola postavená v roku 1933. Táto fotka je však nepochybne staršia, ešte pred rokom 1919, pretože tam stojí maďarský nápis: Pomléi mulató („Pomlejské zábavné centrum“). Je to dôkaz, že tento tanečná „sála“ je omnoho star-

šia, než sme si mysleli. Mohla byť dokonca vybudovaná už na prelome storočia, no nie je vylúčené ani to, že ju postavili ruskí tesári a rezbári zo šamorínskeho zajateckého tábora v časoch 1. svetovej vojny.

„Druhým celkom prekvapujúcim zistením je pôvod mena Pomlé – pokračuje Alžbeta Méryová. – Dlhé desaťročia sa hovorilo, že meno Pomlé pochádza z nemeckého výrazu Baumallee, tj. alej. Súkromný archív Bratislavskej kapituly však ukrýva starý dokument, kúpnopredajnú zmluvu, ktorá je z 2. decembra 1342. Zmluva pojednáva o predaji časti statkov v Šámote majiteľom Bertalanom Sámotim kupcovi Mihályovi, synovi Pamlénya Sámodiho. Z toho vyplýva, že v Šámote, v ktorého chotári sa Pomlé nachádza, žil v polovici 14. storočia statkár menom Pamlény.“

Maďarský jazykovedec Sándor Mikesy vo svojej štúdii publikovanej v časopise Magyar Nyelv (Maďarský jazyk) v roku 1966 presne odvodil, ako vzniklo pomenovanie z mena Pamlény: „Meno žitnoostrovského Pomlé pochádza z mena Pamlény. Lány pri Pomlé, nazývané Szap/Zap, boli v roku 1468 darované mestu kráľom Matejom. Ich pomenovanie sa celé stáročia takmer nezmenilo, volali sa Zab-dúló („Lány Zab“) ešte aj v 20. storočí. V prípade Pomlé je to oveľa pravdepodobnejšie vysvetle-

nie pôvodu mena ako verzia „Baumalle“. Jednak bolo stro-moradie na dnešnej Pomlejskej ulici vysadené až v rokoch 1916-1917, po výstavbe miestnej železnice Šamorín-Kvetoslavov, dovtedy tam žiadna alej nebola. Po druhé nie je vôbec isté, či bolo Pomlé zalesneným územím, lebo napríklad András Vályi ho vo svojej práci Magyar országnak leírása („Popis štátu maďarského“) z roku 1799 spomína ako pustu,

nelesné územie. Keďže išlo o lány, pomenovanie pravdepodobne dostali po svojom majiteľovi. Ak by názov aj pochádzal z nemeckého Baumalle, prečo bolo toto územie v nemeckých mapách z vojenských mapovaní v 18. storočí označované ako Pomling?

Zo zabudnutej histórie sa nám tak vynoril taký dokument a záber, ktorý nás nabáda k prehodnoteniu toho, čo o Pomlé dnes vieme. (I)

OZNÁMENIE

ekonomického odboru MsÚ

Podľa zákona č. 582/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov **je každá fyzická a právnická osoba povinná podať priznanie alebo čiastkové priznanie k dani z nehnuteľností**, (daň z pozemkov, daň zo stavieb, daň z bytov) **k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje do 31. januára** toho zdaňovacieho obdobia, v ktorom mu vznikla alebo zanikla daňová povinnosť, alebo ak nastali zmeny skutočností rozhodujúcich na vyrubenie dane (nehnuteľnosti - kúpa, predaj, dedenie, darovanie, stavebné povolenie, kolaudačné rozhodnutie, dražba; nové predajné automaty a nevýherné prístroje alebo ich odstránenie). Podľa vyššie citovaného zákona je povinná každá fyzická a právnická osoba podať aj priznanie k dani za psa – prirúčenie resp. úhyn psa.

Zaevidovaný musí byť každý pes, ktorý je držaný na území mesta viac ako 90 dní. Každú zmenu skutočností a údajov, ktoré sa zapisujú do evidencie, je vlastník alebo držiteľ psa povinný písomne nahlásiť do 30 dní od zmeny skutočností oddeleniu daní a poplatkov.

Potrebné tlačivá si môžete zabezpečiť na mestskom úrade, 2. posch. č. dv. 4 a na www.samorin.sk/tlačivá a žiadosti/ekonomický odbor.

Priznanie k dani na rok 2022 sa podáva do 31.01.2022.

Hľadáme práve vás!

Máme voľné pracovné pozície:

- zdravotná sestra
- praktická sestra
- opatrovateľka
- upratovačka

Miesto výkonu práce:

Špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov
Agapé Senior Park
okres Dunajská Streda, Horný Bar, časť Šuľany.

www.agapeseniorpark.sk

Krásne umelé stromčeky,
svetlá a dekorácie čakajú
na Vás u Nás!

Élethű műfenyők,
karácsonyi dekorációk
és fényfüzerek
kínálatunkban!

... aj v našom e-shope
www.agrosam.sk

Agrosam
www.agrosam.sk

ŠAMORÍN, Gazdovský rad 41- DOM SLUŽIEB, Tel.: 031/562 22 52

